

Cirkulärnr: 1994:87
Diariernr: 1994:1103
Handläggare: Ingmar Rosén
Avdsek: AK SkoBa
Datum: 1994-05-10
Mottagare: Grundskolan, Gymnasieskolan
Rubrik: Fristående skolor
Bilagor: Program

Handläggare
Ingmar Rosén/kh

1994-05-10

Grundskolan
Gymnasieskolan

FRISTÅENDE SKOLOR, sammanfattning av ett seminarium

På Svenska Kommunförbundet har vi känt att det råder osäkerhet om de tekniska detaljerna kring bidragsgivningen till fristående skolor. Osäkerheten har främst gällt frågor om den kommunala genomsnittskostnaden och statsbidraget för entreprenörs dolda momskostnad. För att diskutera dessa frågor och om möjligt bringa klarhet i dem samlades i vintras representanter från kommunerna och Kommunförbundet till ett "Mötesplats - Kommunförbundet". Nedan följer en sammanställning av de behandlade frågorna.

Fristående grundskolor

1 Obligatoriska bidrag till friskolor och underlag för att fastställa den kommunala genomsnittskostnaden

Utgångspunkt: Skollagen 9 kap, 6§

"En fristående skola, som är godkänd för elever som har vanlig skolplikt, skall tilldelas bidrag för verksamheten av elevernas hemkommuner. För varje elev skall lämnas ett belopp som motsvarar den genomsnittliga kostnaden per elev i hemkommunens grundskola det pågående kalenderåret på det stadium som eleven tillhör. Vid tilldelningen får kommunen göra ett avdrag som uppgår till högst 15 procent av den framräknade genomsnittskostnaden." Av förarbetena framgår att kommunens samtliga kostnader för grundskolan skall ingå i beräkningsunderlaget för genomsnittskostnaden. Tilldelningen beräknas för ett bidragsår i sänder. Lagstiftningen är tvingande.

Lagstiftningen på området är kortfattad, vissa tolkningsmöjligheter finns. Varje kommun bör i första hand försöka att hitta ett eget sammanhängande tolkningssystem med utgångspunkt i lagens förarbeten.

Vid "Mötesplats - Kommunförbundet" behandlades ett antal detaljfrågor om den kommunala genomsnittskostnaden kring vilka man enades om följande förhållningssätt.

Hyror: Kommunens självkostnad bör ligga till grund för hyresberäkningen (det kan inte vara marknadshyror som är relevanta). Internhyra kan gälla som fördelningsgrund om denna grundas på självkostnad.

Pensionsskulden: Schablonberäknad till en del av PO-pålägget, f n 2,9 procent (inklusive skatt).

Räntor: Kommunens egen internränta eller den internränta Svenska Kommunförbundet kontinuerligt publicerar bör gälla. Vald ränta beror dock på hur kapitalkostnaden beräknats i kommunen.

Overheadkostnader: Här avses skolans kostnader och normalt förekommande administrationskostnader. Den politiska överbyggnadens kostnader skall alltså inte räknas in. Extraordinära kostnader t. ex extra kostnader till följd av tillfälliga lokaler vid ombyggnad av skola skall inte heller medräknas.

Skolskjutskostnader: Skall ingå i underlagsberäkningarna.

2 Momsfrågan

Här avses det särskilda statsbidraget på 6 procent till kommun. Statsbidraget sökes av kommun och är avsett att kompensera kommun för entreprenörs dolda momskostnad. Detta statsbidrag tillfaller kommunen och endast kommunen. Entreprenör eller fristående skola har ingen rätt att göra anspråk på statsbidraget. Det finns heller ingen koppling mellan detta statsbidrag och kommunens tvingande skyldighet att utge skolpeng. Varje kommun bestämmer själv hur statsbidraget skall intäktsföras och användas.

Konkurrensverket har i vissa ärenden gjort uttalanden som inte överensstämmer med vår uppfattning. Vi kommer därför att kontakta Konkurrensverket i frågan.

Regeringen aviserar i kompletteringspropositionen 1993/94:150 ändrade regler för mervärdesskatt. Bl a bör kommunernas utvidgade rätt till avdrag för ingående mervärdesskatt slopas fr.o.m år 1995. Vi avser att återkomma med besked så snart vi vet hur de nya momsreglerna ser ut.

Kontaktperson i frågor om fristående grundskolor är Ingmar Rosén, tfn 08- 772 42 60

Nytablering av fristående gymnasieskolor

Vid nytablering skiljs på två grupper av skolor:

I Fristående gymnasieskolor med nationellt eller specialutformat program.

- rätt till bidrag från hemkommunen
- enbart statlig tillsyn (studiestöd). Skyldighet att delta i Skolverkets uppföljning och utvärdering.

II Kompletterande skolor med nationellt intresse.

- rätt till statsbidrag
- skyldighet att deltaga i Skolverkets uppföljning och utvärdering

Etableringsgången är följande: Ansökan lämnas till länsstyrelsen i det län där skolan är belägen före den 1 augusti året innan bidragsåret. Länsstyrelsen skall med eget yttrande vidarebefordra ansökan till Skolverket. Yttrandet skall innehålla bedömning av effekterna av en etablering på det offentliga skolväsendet.

Skolverket vidarebefordrar med eget yttrande ansökan till regeringen. Av Skolverkets yttrande skall framgå om inträdesvillkor och urvalsgrunder vid skolan är godtagbara.

Regeringen beslutar.

Intagning:

Berörda kommuner och sökande elever hamnar i tidsnöd om tidsgränsen 1 augusti kommer att gälla. Vid mötet framfördes att ansökan bör vara inlämnad **senast den 1 februari** året innan starten om kommuner och elever skall få rimlig framförhållning. Svenska Kommunförbundet avser att kontakta Utbildningsdepartementet i frågan

Ersättning:

Hemkommun är skyldig att föra över resurser till godkänd fristående gymnasieskola. Hemkommunen är också skyldig att föra över det totala beloppet för omvårdnads- och naturbruksprogrammen trots att det normalt är landstingen som står för större delen av kostnaden i dessa program.

- Parterna kan komma överens om ersättning, annars
- gäller beloppen i bilagan till förordningen (se bilaga sammanställning)

Om en elev slutar efter den 15 september bidragsåret är hemkommunen inte skyldig att tilldela skolan bidrag för längre tid än till och med kalendermånaden efter den då eleven slutade. Om en elev flyttar under tiden han går i en fristående skola är det naturligtvis den nya hemkommunen som blir skyldig att betala bidrag till skolan.

Kommunerna är skyldiga att betala för eleverna så länge att de kan fullgöra sin utbildning (Prop 92/93: 230, sid 83).

Hemkommunen är skyldig att bereda plats för avhoppande elev i sitt eget utbildningssystem.

Skall kommunen betala för elever som "hoppas av" en utbildning för att påbörja en annan? Skolverket anser att kommun är betalningsskyldig endast en gång.

Kontaktperson i frågor om nyetablering av fristående gymnasieskolor är Mats Söderberg, tfn 08 - 772 46 38 och Peter Holmberg, tfn 08 - 772 46 27.

Redovisningssystemet

Nuvarande redovisningssystem har vissa brister.

- Svårt att använda på central nivå, jfr strukturkostnadsutredningen.
- Mellankommunala jämförelser har blivit jämförelsevis svåra
- Ej konkurrensneutralt enligt konkurrensverket.

För att komma tillrätta med dessa brister bedrivs inom Kommunförbundet ett utvecklingsarbete i fem delprojekt på området.

Delprojekt	Beräknas vara klart
1 Handbok i kalkylering	maj
2 Avgränsade redovisningsenheter	maj
3 Ny baskontoplan, "Bas 90" (jfr näringslivet)	hösten 94
4 Översyn av verksamhetsindelningen	
5 Mall för kommunernas grundredovisning	

Kontaktperson i frågor om redovisningssystemet är Lena Erixon, tfn 08 - 772 42 71

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Allmän kommunalpolitik
Sektionen för skola och barnomsorg

Louise Fernstedt

Ingmar Rosén